Antal Zoltán

TALÁLKOZÁSOM A HŐSÖKKEL

Mottó:

Rusztem maga volt ő!... s hogy harcola még,
Bár álgyúgolyótul megtört ína, térde!
Én láttam e harcot!... Azonban elég:
Ali majd haragunni fog érte.

(Arany János: Szondi két apródja)

A Nagykörúton jártam ma reggel,
Hogy találkozzam féltett testvéremmel.
Találkoztunk. De előbb döbbenetesen,
Félelmes glóriával teste körül elém állt
A hős. Az ember, ki nem tudott jól élni,
De tudott meghalni. – Nem félni.
Három arcú hőst láttam. Az egyik
Feketére sült férfi volt. Halott.
Apa? Férj? Anyja fia volt.
Beletaposva sárba, törmelékbe,
Arccal a hídnak – deréktól letépve.
Valami jármű taposta laposra,
Brutálisan a sárba lenyomva,
De én most meglengetem az égnek.
Kiégett szemei újra élnek,
Bennük lobog az olthatatlan élet,
És századokon át is zengi holtraváltan:
Fagyott ajakkal, mozdulatlansággal,
Ha végső harcom lesz is, harcolok az árral,
Mely gyermeket, anyát öl semmi gáttal,
Irtja halomra, mint az állatot,
A "homo sapiens" – mészáros legény!
Hát harcolok! Halok! Mit ér
Az élet így? – S ment, mint egykor őse

(A harcban biztos) Drégely örök hőse:
Rusztem maga volt ő!... s hogy harcola még...
Én láttam e harcot!... Azonban elég...
Mert pár lépésre onnan
Tétovázó lábam új test mellett dobban.

Egész letakarva, csak a feje van kinn.
Tíz s egynehány éves. Leány. Arca kín.
Ott fekszik az utcán egy kapu alatt,
Halálában őrzi a drága falat,
Amelyért megölték.
Törékeny volt és karcsú. Az élet tavasza
Minden virágát feslő bimbójával
Neki gyűjtötte, hozta és ígérte,
És egy délután a "szabadság nevében"
Megölték. Meg, mert drága két szemében
Nem csak bohóság, más is lobogott,
Az élet, ifjúság, szerelem kopott
Vagy koptatott szólamai helyett szabadság!
De igaz és örök! Minden áron!
Az ár: Ő maga volt.
Csodálatos. Halálban járó szűzi lény.
Leány? Leendő hitves? – Nem. Erény!
A harmadikra nem jut már szavam.
Öreg magyar. Munkás. Békés, szép halott.
Úgy fekszik ott a sarkon, mint otthon, kanapén,
Arcán nyugalom. Tegnap vagy ma van?
Nem kérdezi. Fehér haja szürke lett. Kopott
fényéből a szép ezüst. De most én
Örök ezüstből fonok rá glóriát.
Élt. Meghalt. S most az utca népe
Elmegy mellette, mintha most is élne.

Köszöntik így: – Itt fekszik szegény.
Ki hitte volna, így és úgy beszél
Mindaz, kiért meghalt s ki ma él.
Rusztem maga volt ő!... s hogy harcola még...
Én láttam e harcot!... Azonban elég...!

Kisleányom békésen alszik otthonomban,
Ahol eddig sok súlyos gond élt nyomomban.
Mire született? Mi lesz? Mit fog megérni?
Tanulhat-e s lesz majd, ki magának kéri?
Hiszen származása – értelmiségi!
Apja: pap. Anyja: főiskolát végzett.
És így kísértett e hármas bús igézet.
S bármerre néztem, nem láttam egy arcot
Sehol őseim között, munkást vagy parasztot.

Mi lesz veled? – tétováztam. – Megéred,
Hogy azzá leszel, mivé parancsol
A benned égő láng, a tehetséged?
És nem kell lenned, mint annyi másnak kellett
Vihar lélekkel – mécsoltó lehellet?
Nincs több szavam. Csak lelkem zúgó mélyén
Felcsukló sírás – e harc nyomában,
Drága három halottam! Hősök hősei!
Meghaltatok, hogy éljen az én leányom,
És megtanulja: Tiértetek övé is lesz a Béke!

Erdősi Janka gyűjtése